

לב דאיהו בזה"י הנה מבואר כאן בזהר
גגסות רוח הוא ההיפך של לב נשבר, וזהו

הלב שהקב"ה בזה, יתן ה' שנוכה ליישם את
הדברים.

הרב יהודה קמניץ

חשיבות ההשקפות והדיעות

א. לאדם יציבות ברורה בדיעותיו ובהשקפותיו,
ולא ינודו דיעותיו כענפי עץ הנדים ברוח.

ב. ונראה כמה דוגמאות לנידונים שונים
בהשקפה, אשר ההכרעה בהם לכל צד
שהוא הינה משמעותית מאד לחיים תורניים.
וכמדוי' שאפשר לחלק הדברים לכמה חלקים.

החלק הראשון: למשל יש דיון האם ראוי
וצריך לוותר בנושאים שונים
ברוחניות בכדי שלא יהא מצב יותר גרוע (כגון
פתיחת ושיווק עתונים מודרניים בכדי שהציבור החלש
לא ימשך אחרי עיתונים חילוניים וכו'), או שיווק
סרטים נקיים בכדי שלא ימשכו אחרי סרטים לא
נקיים, או להמנע להעיר לילדיו על כל מיני דברים בכדי
שלא יהא להם ריחוק ממנו ואז לא יוכל להשפיע
עליהם כלל, או לשנות סדרי לימוד ותפילה בשיבה
בכדי שלא יכביד מדאי על הבחורים ואז לא יקפידו
בכלל, נתינת הרצאות בסגנון קליל שלא מתאים לבני
תורה בכדי לעודד אנשים לבוא, ועוד כהנה וכהנה
דוגמאות רבות, אשר חלק רב מהם נוגע לכל אחד ואחד
בחינוך בני ביתו).

החלק השני: דברים שכשלעצמם אין בהם
פסול מהותי, אך מהפן הרעיוני או
החינוכי שלהם יש לדון בהם טובא, (למשל,
האם ליתן כסף לבחורים בשיבות על קימה מוקדם, או

א. הנה בתורת המוסר והעבודה ישנם
חלקים שונים, ישנו החלק של החיזוק
בשקידת וידיעת התורה, וישנו החלק של
החיזוק בתפילה, וישנו החלק של החיזוק
במידות טובות, וישנו החלק של החיזוק
הכללי בקיום המצוות, התקרבות לחיי
רוחניות, והתבוננות בחובתנו בעולמנו.
חלקים אלו כוללים הן את לימוד עצם
חשיבות הדבר והן את הדרכים והתחבולות
לקנותם. וידוע לכולם חשיבות דברים אלו
והיותם מעיקרי עבודת ה'.

אמנם כמדוי' שישנו חלק נוסף אשר במושכל
ראשון נראה שאין לו חשיבות כל כך
ביסודי הדת. והוא ענין הדיעות וההשקפה
התורנית בשטחי החיים.

אמנם כשנתבונן נראה אשר בהרבה מקרים
אין קיום אמיתי לדרך התורה
והיראה בקרבנו ובקרב בנינו אלא על ידי
דיעות והשקפות יציבות וברורות **כפי מה**
שקיבל כל אחד מרבותיו. ולא מדובר על
ירידה קלה, אלא על שינוי מהותי בעיקרי
התורה והמצוות.

אין עסוקינו כעת בלדון מה השקפה נכונה
ומה לא, אלא חשיבות עצם הענין **שיהא**

גדול בדורות עברו שהכריע להתיר תנועות נוער מעורבות בכדי שלא ילכו לגויים. וצא וראה מה עלה בידם. וכן בכל הענין של הפרדת הקהילות בדורם של תלמידי החת"ס - היו גדולים שסברו שאין להרחיק הרפורמים כל כך. וכן הרבה שעשו פשרות ביהדות כדי להציל את המצב - במבט של דור רואים בחוש שקילקלו יותר מאשר תיקנו. וישנם עוד דוגמאות רבות אשר אין מקומם במסגרת זו. וכמה חבל שבכל פעם מחדש מתעוררים ויכוחים בנושאים אלו, כאילו ואין ליהדות הנאמנה נסיון מר בנושאים אלו.

דברים רבים בהסטוריה התחילו משינויים קלים ביותר אשר רבים וטובים לא הבינו מה כ"כ נורא.

ד. ישנה נקודה נוספת, בציבור התורני בדורינו ישנה משמעות רבה לדברים רבים אשר הם יוצרים את "האווירה" של שאיפה לגדלות בתורה ומצוות, ואפי' דברים הנראים שוליים הם משמעותיים מאד לשמירת התורה והמצוות. (למשל לבישת כובע וחליפה, התגוררות בקרבת קהילה של בני תורה, קירבה לאדם גדול בתורה וביראה, התרחקות מדברי העוה"ז המותרים). ומעתה, ברגע שנכנסים רעיונות חדשים של ללמוד את זה, ולקרוא את זה, וסגולה כזו, וליסוע לפה וכו' - זה כבר מוריד את כל ההתייחדות שישנה עד כה אשר שמה לעצמה כשאיפה יחידה: "רק תורה ויראת שמים".

ה. דברים אלו נוגעים לא רק לעסקנים ואישי צבור, אלא לכל אחד ואחד **בהנהגת עצמו ובני ביתו**, בפרט בדורינו בשנים האחרונות אשר בגלל התפתחות העולם החיצוני, ישנם

כתיבת והפצת גמרות מבוארות בשביל שבעה"ב יוכלו ג"כ ללמוד גמרא, או עשיית ציורים ותמונות בגמרות בשביל למשוך את הציבור וכו', או עשיית מבצעים לילדים על כל צעד ושעל.

החלק השלישי: דברים שאין בהם חסרון או בעיה, אך יש בהם משום הכנסה של רעיונות חדשים אשר לא היו מקובלים בציבור התורני במשך דורות ארוכים, ולמשל הענין של נסיעה לקברי צדיקים יותר מאשר המקובל עד כה, התעסקות בסגולות שונות, אמירת כל מיני מזמורים ודברים אשר לא היו מקובלים עד כה).

החלק הרביעי: דברים אשר יש בהם התקרבות מסוימת לחיי גשמיות ולחיים הרחוקים מדרך הקדושה היהודית, או קירוב הדעת לפורקי עול ודיעותיהם. ויש בהם דברים אשר במושכל ראשון אין בהם פסול, אך במחשבה לעתיד רואים כאן התחלה של סטיה. (למשל לאחרונה נהיה הדבר מצוי שבמודעות אירוסין בעיתון כותבים את שם הכלה בשם חיבה שלה, או קריאת ספרי פסיכולוגיה של פורקי עול, וכן שמיעת דיעות בנושאים אלו מאותם שניזונים מספרים כאלו, או קניית בגדים כשרים בחנויות חילוניות. ועוד דוגמות רבות, אשר גם לו יצויר שהכל מבוקר, מ"מ יש כאן התחלה של סטיה).

ג. והנה כשנתבונן בכל הדברים האלו נמצא שההכרעות בהם הינן כבדות משקל, ובמבט של דור או שניים יש בהן משמעות לעיקרי היהדות.

כשנתבונן בהיסטוריה של היהדות במאתיים שנים האחרונות נראה שההכרעות האלו נתנו אותותיהם כמעט על כל האידישקייט וקיום התורה. (למשל היה ת"ח

התחבטויות חדשים לבקרים על כל צעד ושעל,
וכן רעיונות חדשים.

גם אדם שבהנהגתו את ב"ב הינו רחוק
מכלשינוי, מכל מקום הרי בני ביתו
נמצאים כל הזמן ביחד עם החברה ומקבלים
משם דיעות ורעיונות חדשים, וככל הנ"ל,
ומה מאד צריך לשים לב לזה, לעקוב ולהיות
עירני כל הזמן על כל התפתחות. ולולא כן
יכול להיות שבניו ובנותיו משנים דעותיהם
לאט לאט בלא שידע מכך כלל. (למשל שמעתי
בחור ישיבה מצוין מכל הבחינות שאומר לרעהו שעדיף
לגור בסביבה חילונית, כי אז "מתחשלים" יותר.

בטוחני שהוריו לא מעלים על דעתם שכך סובר בנם).
כמובן שכל נסיון להשפיע על ב"ב בדברים
אלו צריך להיעשות מתוך נועם
ויישוב הדעת ומחשבה רבה כיצד להשפיע
בנושא זה, ולא מתוך תקיפות או התפרצות
אשר יכולה רק להשפיע לשלילה ח"ו.
העיון בדברים אלו, ושימת לב לפרטים
הקטנים, ולדברים והרעיונות
החדשים אשר יוצאים חדשים לבקרים, כמו
גם יציבות בהשקפה על מה יש לוותר ועל מה
אין לוותר - יביאו אותנו להמשך קיום
התורה והמצוות בקרבינו ובקרוב בנינו בס"ד.

הרב שמחה קראוס

יראת חטא

ד"א אחת שאלתי, אי"ל הקב"ה, דוד בתחילה
אתה אומר אחת שאלתי ואח"כ אתה שואל
כמה שאלות שנאמר שבתי בבית ה' וגו'
[והכוונה להמשך הפסוקים שביקש כמה
בקשות יעו"ש], אי"ל, רבשי"ע ממך למדתי לא
יהא העבד שווה לרבו בתחילה אמרת ועתה
ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי אם
ליראה ואח"כ פתחת להם מצות הרבה
שנאמר ללכת בכל דרכיו, הוי דיו לעבד שיהא
כרבו עכ"ל.

וכמובן דד' המדרש הנ"ל צ"ב רב דאין
באמת אפשר לבקש רק דבר אחד
ואח"כ להוסיף עוד בקשות, וידוע לבאר בזה

א

"ועתה ישראל מה ה' אלקיך שואל מעמך כי
אם ליראה את ה' אלוהיך ללכת בכל
דרכיו ולאהבה אותו ולעבוד את ה' אלוהיך
בכל לבבך ובכל נפשך, לשמור את מצוות ה'
ואת חוקתיו אשר אנוכי מצוך היום לטוב
לך". [וכבר פי' חז"ל אטו יראה מילתא
זוטרטא היא וכו', ועיין בדעת זקנים כאן
וברמב"ן עה"ת פי' אחר דכוונת הכתוב דכל
הבקשה היא רק לטובתינו כמו שמסיים
הכתוב לטוב לך יעו"ש].

ובילקוט תהילים [תשו] על הפסוק "אחת
שאלתי וגו'" איתא מדרש וז"ל: